

Leerboek voor het Boekhouden

door

G. M. W. Margadant

en

M. J. Roggeveen.

LEERBOEK VOOR HET BOEKHOUDEN

TEN DIENSTE VAN DE STUDIE
VOOR HET PRAKTIJK-DIPLOMA
BOEKHOUDEN

DERDE DEEL

DOOR

G. M. W. MARGADANT

Leraar aan de R. H. B. S. te
Velsen en aan de 4e H. B. S.
met 5-jar. cursus te Amsterdam

en M. J. ROGGEVEEN

Leraar aan de R. H. B. S. te
Alkmaar en Velsen

1941

J. NOORDUIJN EN ZOON N.V. — GORINCHEM

- I Handl. & W. k. + Balans = Monday.
- II Handl. rek. + Ret. ext. = Sunday.
- III Statistisch + Journ. ports = Wednesday.

S. J. A. Ecury
Bredascheweg 268
TILBURG

LEERBOEK VOOR HET BOEKHOUDEN

TEN DIENSTE VAN DE STUDIE VOOR HET PRAKTIJK-
DIPLOMA BOEKHOUDEN

DOOR

G. M. W. MARGADANT

Leraar aan de R.H.B.S. te Velsen en
aan de 4e H.B.S. met 5-j.c. te Amsterdam

en M. J. ROGGEVEEN

Leraar aan de R.H.B.S. te Alkmaar
en te Velsen

DERDE DEEL

GORINCHEM — J. NOORDUIJN EN ZOON N.V. — 1941

Inhoud.

Theorie.

	Blz.
Hoofdstuk 1. Handel voor gemene rekening	1
„ 2. Consortiums	2
„ 3. Gezamenlijk bezit en exploitatie van huizen en grond	6
„ 4. Conto a meta	11
„ 5. Compagniehandel	16
„ 6. Geheimboekhouden	21
„ 7. Fabrieksboekhouding	28
„ 8. De boekhouding van afbetalingszaken	39
„ 9. De boekhouding van Gemeentebedrijven.	44
„ 10. Journaal-grootboek	46
„ 11. Journaal-proefbalans	49

Opgaven.

	Blz.		Blz.
Bij hoofdstuk 2	52	Bij hoofdstuk 7	87
„ „ 3	58	„ „ 8	109
„ „ 4	64	„ „ 9	117
„ „ 5	68	„ „ 10	127
„ „ 6	77	„ „ 11	132

60. de voorraad onverkochte goederen in compagnie f 3000,— is, en er nog f 150,— onkosten en 2% commissie te vorderen is;
- * 70. de bank de firma debiteerde voor f 120,— rente en f 60,— kosten;
80. van de prolongatie nog lopende is de rente van 10 Dec. af à 2%;
- * 90. de contante waarde van de te betalen wissels f 9850,— is;
- * 100. aan onkosten nog te betalen is f 500,— en nog aanwezig is aan kantoorbehoeften e.d. f 130,—;
110. op debiteuren f 1000,— moet worden afgeschreven;
120. de gemaakte winst wordt verdeeld zodanig, dat eerst over de kapitalen der firmanten 6% rente wordt berekend, terwijl de rest gelijk wordt verdeeld.
- De met * gemerkte gegevens zijn ook aan den boekhouder bekend.

53.

Uit de administratie van de firma Terwindt & Co., te Rotterdam, zijn per 31 December 1936 de onderstaande saldi-balansen opgemaakt:

A. Saldi-balans uit de Kantoorboekhouding.

1	Kas	f	1.860,20	
2	Postchèque- en girodienst		3.718,78	
3	Debiteuren in guldens		57.315,40	
4	Debiteuren in \$		20.631,46	
5	Crediteuren in guldens			f 42.251,58
6	Wissels in guldens		12.618,74	
7	Wissels in vreemd geld		6.820,31	
8	Incasso-Bank, Rotterdam		5.720,23	
9	Goederen			69.015,99
10	Goederen in compagnie			2.820,68
11	Salarissen en lonen		13.620,67	
12	Algemene onkosten		29.560,71	
13	Geheimrekening			37.778,25
		f	151.866,50	f 151.866,50

B. Saldi-balans uit de Geheimhouding.

1	Kapitaal R. Terwindt			f 40.000,—
2	Kapitaal J. Roode			35.000,—
3	Privé R. Terwindt	f	4.018,36	
4	Privé J. Roode		4.276,13	
5	Gebouwen		20.000,—	
6	Afschrijving gebouwen			3.500,—
7	Hypotheek o/g			10.000,—
8	Incasso-Bank, Rotterdam			22.270,38
9	Kas		833,60	
10	Goederen		33.618,44	
11	Exploitatie gebouwen			460,20
12	Intrest		3.360,20	
13	1/2 Aandeel in goederen met Johnson Ltd., Londen		3.420,41	
14	Dubieuze debiteuren		7.343,19	
15	Afschrijving dubieuze debiteuren			4.018,20
16	Algemene onkosten		801,61	
17	Provisie			237,41
18	Koersverschillen		36,—	
19	Kantoorrekening		37.778,25	
		f	115.486,19	f 115.486,19

Gevraagd: aan de hand van vorenstaande saldi-balansen en onderstaande gegevens samen te stellen:

- a. de vereiste journaalposten, zowel voor de kantoorboekhouding als voor de geheimboekhouding;
- b. de gecombineerde balans per 31 December 1936;
- c. de verlies- en winstrekening over het jaar 1936.

N.B. Verliezen en winsten moeten in de geheimboekhouding tot uitdrukking worden gebracht.

Gegevens:

A. Kantoorboekhouding:

- fol. 1. Tekort in kas f 10,—. Over de boeken op fol. 12.
- fol. 3. Dubieus f 673,80. Zie fol. 14 Geheimboekhouding.
- fol. 4. Koerswaarde \$ 12.910,08 à f 1.82 $\frac{1}{2}$ = f 23.560,90. Zie fol. 18 Geheimboekhouding.
- fol. 6. Contante waarde f 12.468,40. Zie fol. 12 Geheimboekhouding.
- fol. 7. Koerswaarde van de aanwezige wissels f 7.618,40.
- fol. 11. Verstreckte voorschotten op salarissen f 75,—. Nog te betalen lonen, betrekking hebbende op het boekjaar 1936, f 148,20.
- fol. 12. Nog te betalen onkosten, betrekking hebbende op het boekjaar 1936, f 678,11. Zie fol. 1.

B. Geheimboekhouding.

- fol. 5. Afschrijven 2 $\frac{1}{2}$ % van de aanschaffingswaarde. Zie fol. 6.
- fol. 6. Zie fol. 5 en 11.
- fol. 7. Nog te betalen 3 maanden rente à 6% per jaar.
- fol. 8. Nog te boeken: verschuldigde rente f 816,94, verschuldigde onkosten f 2,50. Zie fol. 12 en 16 en voorts fol. 8 Kantoorboekhouding.
- fol. 10. Waarde van de goederenvoorraad per 31 Dec. 1936 f 24.637,44. Zie fol. 9 Kantoorboekhouding.
- fol. 11. Een pand is verhuurd voor f 1.200,— per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen op 1 Febr., 1 Mei, 1 Aug. en 1 Nov. Nog te boeken huurwaarde eigen kantoor f 800,—.
- fol. 12. Zie fol. 7 en 8. Zie ook fol 6 Kantoorboekhouding.
- fol. 13. Balanswaarde van de onverkochte voorraad f 5.337,71. Voorgesloten onkosten f 251,73. Provisie 2% van 2.820,68 (zie fol. 10 Kantoorboekhouding) Zie fol. 10 Kantoorboekhouding en fol. 16 en 17 Geheimboekhouding.
- fol. 14. Af te schrijven als oninbaar f 1.844,91. Van de overige debiteuren is vermoedelijk oninbaar f 1.844,70. Zie fol. 3 Kantoorboekhouding.
- fol. 16. Zie fol. 8, 11 en 13 en voorts fol. 12 Kantoorboekhouding.
- fol. 17. Zie fol. 13.
- fol. 18. Zie fol. 4 Kantoorboekhouding.

Ver. v. Leer. i. d. Handelsw. Voorj. '38.

54.

De fa. Jan Vaassen & Co. te Rotterdam heeft een kantoorboekhouding en een geheimboekhouding.

Alle transacties worden eerst dan in de hulpboeken aangetekend, als zij vereffend worden per kas of per bank, waartoe voor de kantoorboekhouding wordt gebruikt uitsluitend een kas-kassiersboek en voor de geheimboekhouding uitsluitend een kasboek.

Bij de afsluiting der boeken op 31 December worden alle dan onvereffende posten (te ontvangen en te betalen), zoals verkopen, inkopen en dergelijke, geboekt op een rekening Debiteuren of Crediteuren.

Saldibalans van de N.V. „Industria” per 31 December 1939.

1	Kas	f	1.984 46	
2	Bank		159.183 31	
3	Terreinen		380.000 —	
4	Gebouwen		270.000 —	
5	Machines en werktuigen		192.000 —	
6	Grondstoffen		223.236 76	
7	Gereed product		1.979.235 56	
8	Verkopen			f 1.951.436 44
9	Lonen		29 65	
10	Algemene onkosten		151.209 33	
11	Indirecte productiekosten		253.657 58	
12	Onkosten van de verkoop		25.691 52	
13	Afschrijvingsrekening			185.450 —
14	Opslagenrekening			452.735 96
15	Goederen in bewerking		79.319 44	
16	Personen		43.212 39	
17	Te innen wissels		40.391 50	
18	Te betalen wissels			10.390 50
19	Afschrijving dubieuze debiteuren		11.986 35	
20	Reserve dubieuze debiteuren			16.126 32
21	Intrest		6.021 37	
22	Uitgelote obligaties			1.000 —
23	Te betalen coupons			20 —
24	4%-Obligatielening			200.000 —
25	Aandelenkapitaal			1.000.000 —
		f	3.817.159 22	f 3.817.159 22

Gevraagd:

- De voorafgaande journaalposten.
- De Algemene Verlies- en Winstrekening en de Balans.
- De specificatie van de rekeningen Opslagenrekening en Gereed product.

Nadere gegevens:

Fol.

- Afschrijven 2%. Zie fol. 13.
- Afschrijven 5%. Zie fol. 13.
- Elk jaar wordt op 31 December 15% afgeschreven van de aanschafswaarde van de, op dat ogenblik aanwezige, machines en werktuigen. (Zie fol. 13). In de loop van 1939 is een machine verkocht voor f 13.000, die in 1936 voor f 20.000 was gekocht. Het bedrag van de verkoop werd in het credit van de rekening „Machines en Werktuigen” gebracht.
- Deze rekening wordt belast voor de aankoop van grondstoffen, terwijl het grondstoffenverbruik maandelijks wordt overgeboekt naar „Goederen in bewerking”.
- Deze rekening wordt gedebiteerd voor de kostprijs van de gereedgekomen producten, waartegenover de rekening „Goederen in bewerking” wordt gecrediteerd. De kostprijs van het onverkochte gereede product is f 141.426,82. (Zie ook folio's 8 en 14).
- Op deze rekening wordt de opbrengst van de verkochte gereede producten geboekt. Het saldo over te boeken naar „Gereed product” (folio 7).

Saldobalans 62.12.39

9. Het saldo op deze rekening bestaat uit een verstrekt voorschot ad f 44,15 en nog verschuldigd loon ad f 14,50.
10. Zie de toelichting bij folio 14. Reeds gemaakte kosten op nog in bewerking zijnde goederen f 139,64; nog te betalen onkosten f 236,37.
11. Zie de toelichting bij folio 14. Reeds gemaakte kosten op nog in bewerking zijnde goederen f 188,59.
12. Nog te betalen verkoopskosten f 89,46.
13. Zie folio's 3, 4, 5 en de toelichting bij folio 14.
- 14 en 15. De rekening „Goederen in bewerking” (folio 15) wordt gedebiteerd voor het grondstoffenverbruik, voor de overige directe productiekosten en voor geschatte opslagen, die dienen tot dekking van de algemene onkosten, de indirecte productiekosten en de afschrijvingen. Voor deze opslagen wordt de „Opslagenrekening” (folio 14) gecrediteerd. De rekening „Goederen in bewerking” wordt gecrediteerd voor de kostprijs van de gereedgekomen producten (zie folio 7). Per 31 December worden de werkelijk gemaakte algemene onkosten (folio 10) en indirecte productiekosten (folio 11) naar de „Opslagenrekening” overgeboekt, evenals de afschrijvingen (folio 13). Het saldo van de „Opslagenrekening” wordt daarna afgeboekt op „Gereed product” (folio 7).
16. Totaal der vorderingen op 31 December f 128.716,40. Hiervan is f 1.312,36 oninbaar (zie folio 19) en f 2.316,46 dubieus. De oninbare vorderingen worden geheel afgeschreven, de dubieuze worden geschat op 60% (zie folio 19). *Geen* nieuwe grootboekrekening „Dubieuze debiteuren” openen. Totaal der schulden f 79.312,17 en Zw. frcs. 14.650,— (koers op 31 December 42,25).
17. Contante waarde f 39.983,63. (Zie folio 21).
18. Contante waarde f 10.279,73. (Zie folio 21).
19. Deze rekening wordt gedebiteerd voor de, in de loop van het jaar geleden, verliezen door wanbetaling, terwijl zij overgaat met het geschatte verlies op nog uitstaande vorderingen (zie folio 16). Het hierdoor op deze rekening ontstane totale verlies, ten laste van 1939 komende, wordt naar „Reserve dubieuze debiteuren” (folio 20) overgeboekt.
20. Zie folio 19. Jaarlijks wordt 1% van de jaaromzet gereserveerd.
21. Zie folio's 17, 18 en 24.
22. De termijn, binnen welke aanbieding mogelijk was, is verlopen.
23. De termijn, binnen welke verzilvering mogelijk is, is nog niet verstreken.
24. Coupons 1 April en 1 October. (Zie folio 21).

Ver. v. Leer. Boekh. najaar '40.

Am. Ind. 53-63.

53-63

